

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ УКРНОІВІ
19.02.2026 № 36/2026

МІНЕКОНОМІКИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ОРГАН ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ
ДЕРЖАВНА ОРГАНІЗАЦІЯ
«УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ОФІС
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ТА ІННОВАЦІЙ»
(УКРНОІВІ)
АПЕЛЯЦІЙНА ПАЛАТА

вул. Дмитра Годзенка, 1, м. Київ, 01601, тел.: +380 44 209-27-06, +380 67 501-05-95
e-mail: office@nipo.gov.ua, <https://www.nipo.gov.ua>, кодзгідноз ЄДРПОУ: 44673629

Р І Ш Е Н Н Я

30 жовтня 2025 року

Колегія Апеляційної палати УКРНОІВІ, затверджена розпорядженням голови Апеляційної палати Білоцьким В. В. від 14.03.2025 № Р-АП/31-25, у складі головуючого Павлова Д. О. та членів колегії Тумко Л. І., Фінагіної В. Б., за участю секретаря засідання Гостевої А. І., розглянула апеляційну заяву ВітеСер Кфт. (НУ) про визнання прав на промисловий зразок «1. СОЛОМИНКА ДЛЯ ПИТТТЯ» за свідоцтвом України № 46039 недійсними повністю, власник промислового зразка – Чайка Ігор Юрійович.

Представник апелянта – Михайлюк Г. В.

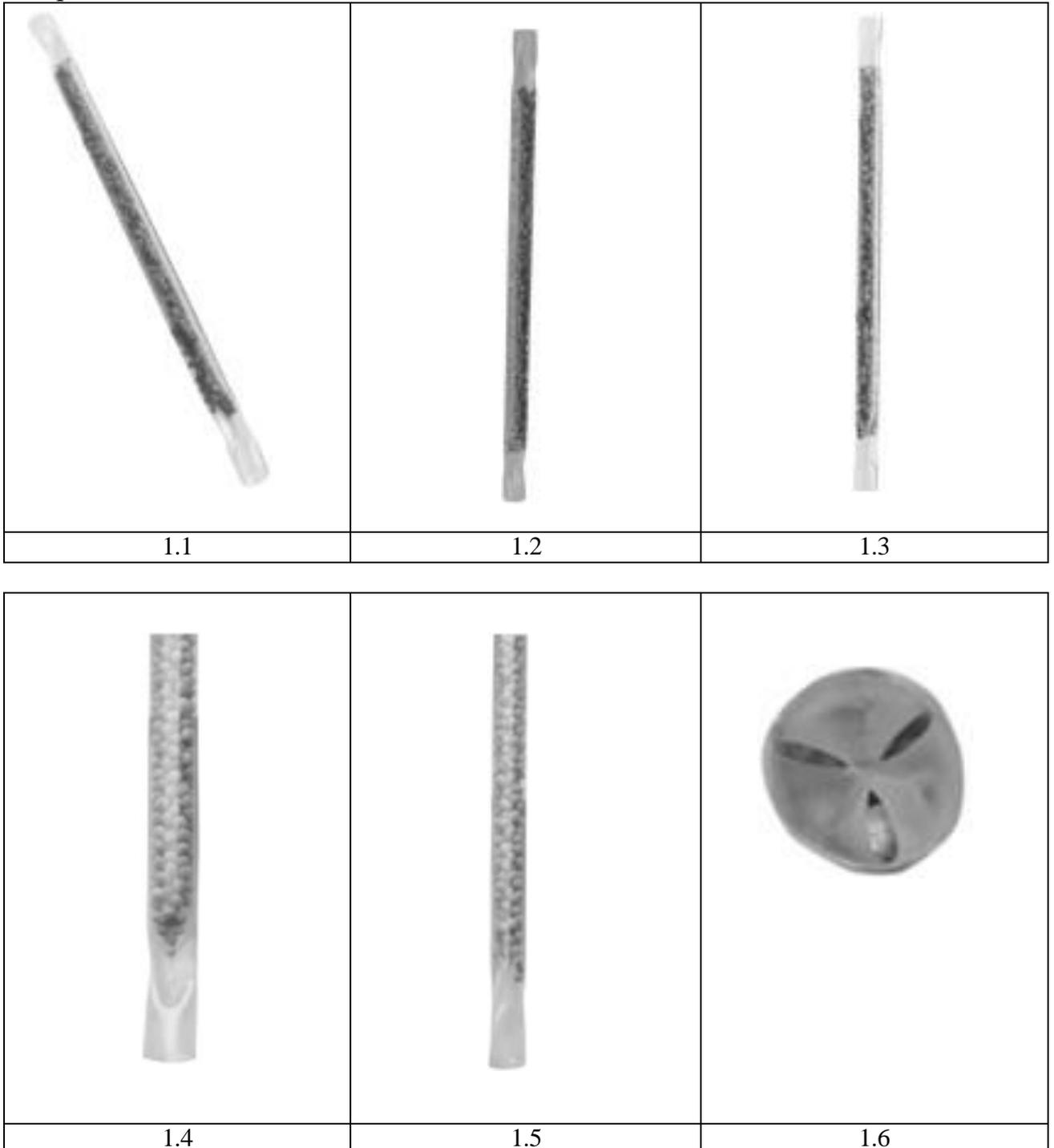
Апеляційна заява ВітеСер Кфт. (далі – апелянт) подана на підставі пункту 1 статті 25¹ Закону України від 15.12.1993 № 3688-ХІІ «Про охорону прав на промислові зразки» (далі – Закон № 3688-ХІІ), згідно з яким будь-яка особа може подати до Апеляційної палати обґрунтовану заяву про визнання прав на промисловий зразок недійсними повністю або частково на підставі невідповідності промислового зразка умовам надання правової охорони, визначеним цим Законом.

Згідно з пунктом 2 статті 25¹ Закону № 3688-ХІІ, заява про визнання прав на промисловий зразок недійсними може бути подана протягом усього строку чинності майнових прав на промисловий зразок та після припинення їх чинності.

Апеляційну заяву подано з метою визнання недійсними прав на промисловий зразок «1. СОЛОМИНКА ДЛЯ ПИТТЯ», державна реєстрація № 46039 від 29.11.2023 (далі – оспорюваний промисловий зразок).

Заявку на оспорюваний промисловий зразок № s 2023 00568 подано 30.06.2023, права належать Чайці Ігорю Юрійовичу. Відомості про державну реєстрацію промислового зразка № 46039 опубліковано в офіційному електронному бюлетені «Промислова власність» (далі – Бюлетень) № 48 від 29.11.2023.

До Державного реєстру України промислових зразків внесено такі зображення:

Апелянт просить визнати недійсними повністю права на оспорюваний промисловий зразок на підставі його невідповідності критеріям охороноздатності «новизна» та «індивідуальний характер», встановленим статтею 6 Закону № 3688-ХІІ, та здійснити публікацію про це в Бюлетені.

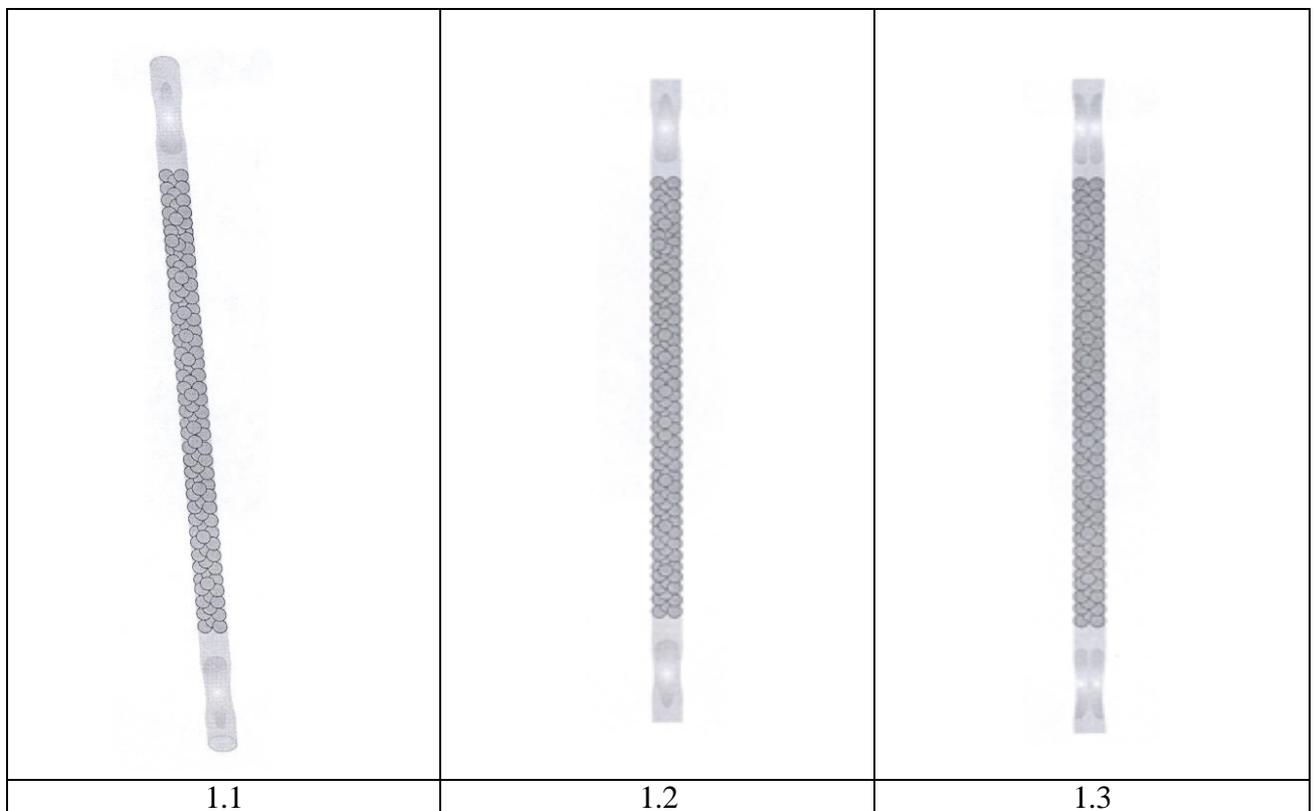
Викладення аргументів сторін

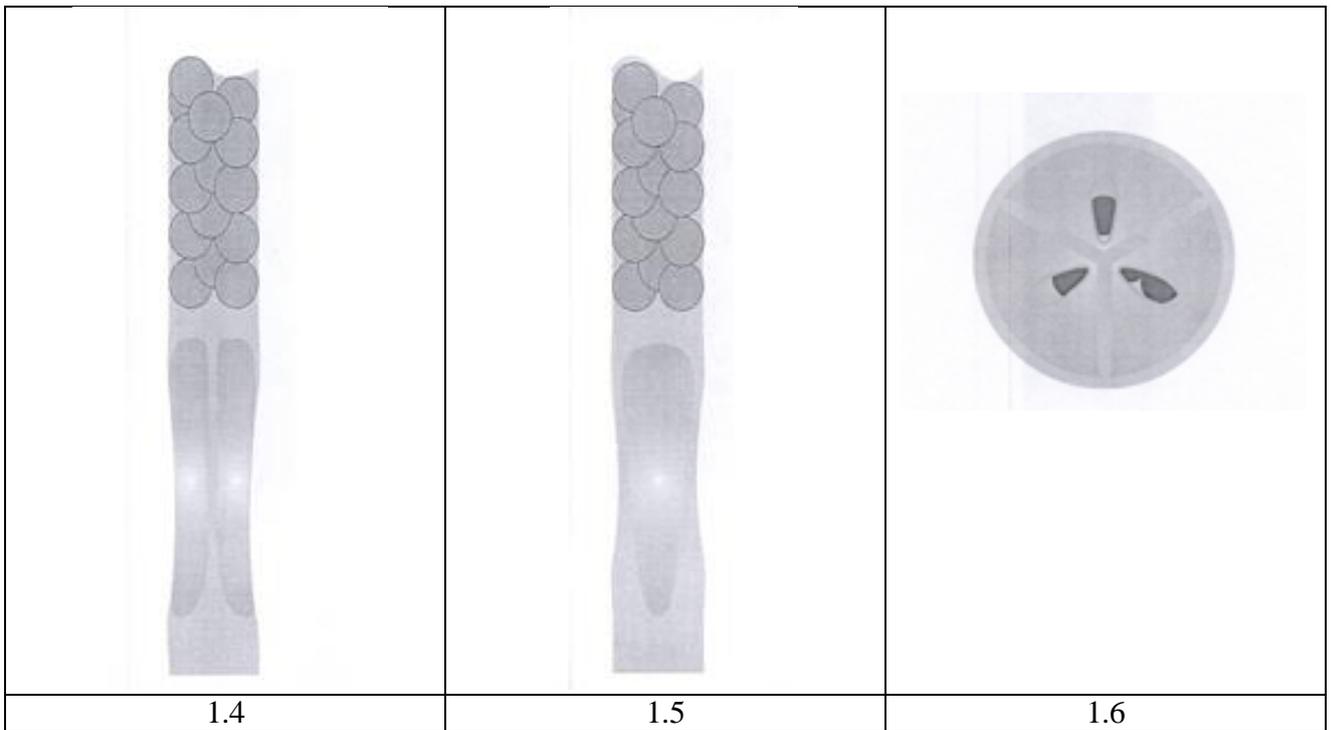
На підтвердження своєї позиції апелянт наводить такі доводи.

Апелянт, угорська компанія ВітеСер Кфт., спеціалізується на виробництві соломинок для пиття. Продукція апелянта має унікальні характеристики: соломинки містять наповнення, яке змінює запах і смак рідини, що споживається через них. Крім того, таке наповнення може включати вітаміни, мінерали, поживні речовини, екстракти трав, а також активні фармацевтичні інгредієнти.

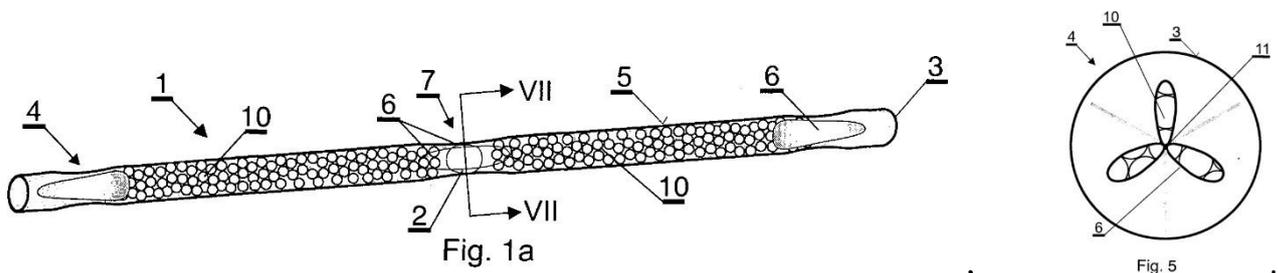
Генеральний директор ВітеСер Кфт., пан Едсері Ференц, є автором зареєстрованого в Україні промислового зразка «СОЛОМИНКА ДЛЯ ПИТТЯ ПРОХОЛОДНИХ НАПОЇВ» за патентом України № 24160 (заявка № s 2012 00081 від 27.01.2012), а також одним із авторів і заявників винаходу «СОЛОМИНКА ДЛЯ АРОМАТИЗАЦІЇ» («FLAVOURING STRAW») за міжнародною заявкою РСТ/HU2012/000081 (міжнародна публікація WO2013/030607).

Дата публікації відомостей про реєстрацію промислового зразка за патентом України № 24160 – 10.01.2013, Бюлетень № 1/2013:

Реєстрація винаходу «СОЛОМИНКА ДЛЯ АРОМАТИЗАЦІЇ» («FLAVOURING STRAW») за міжнародною заявкою WO2013/030607, опублікованою 07.03.2013, містить, зокрема, такі зображення:

Зазначені промисловий зразок і винахід безпосередньо стосуються продукції, що виробляється апелянтом. Апелянт наголошує, що соломинки для пиття його виробництва протягом тривалого часу реалізувалися на території України через авторизованих дистриб'юторів. Зокрема, відповідно до договору торгового представництва та дистрибуції № 1 від 02.11.2021, укладеного між ВітеСер Кфт. та ТОВ «ТОРГОВИЙ ДІМ «ВІТАТРЕЙД», зазначена продукція імпортувалась в Україну та реалізовувалася дистриб'ютором.

Незважаючи на наявність договірних відносин, засновник ТОВ «ТОРГОВИЙ ДІМ «ВІТАТРЕЙД», Чайка Ігор Юрійович, подав заявку на реєстрацію промислового зразка без відома та згоди апелянта. Апелянт стверджує, що зареєстрований об'єкт є ідентичним соломинкам для пиття, що виготовляються компанією ВітеСер Кфт.

Апелянт зазначає, що оспорюваний промисловий зразок не є новим та не має індивідуального характеру, оскільки він ідентичний раніше опублікованому промислового зразку за патентом № 24160 та відповідає зовнішньому вигляду

винаходу за міжнародною заявкою РСТ/HU2012/000081 (міжнародна публікація WO2013/030607).

Для встановлення відсутності новизни апелянт здійснив порівняння суттєвих ознак оспорюваного промислового зразка з ознаками промислового зразка за патентом № 24160 та дійшов висновку про їх тотожність, за винятком незначних відмінностей, зокрема довжини отворів. З огляду на це, оспорюваний промисловий зразок є ідентичним промислового зразку за патентом № 24160, який був доведений до загального відома до дати подання відповідної заявки, і тому не відповідає критерію новизни.

Крім того, апелянт здійснив порівняльний аналіз загального враження, яке оспорюваний промисловий зразок справляє на інформованого користувача, порівняно з промисловим зразком за патентом № 24160 та зовнішнім виглядом винаходу за міжнародною заявкою РСТ/HU2012/000081 (міжнародна публікація WO2013/030607) та надав свої міркування стосовно визначення інформованого користувача, ступеня свободи автора при створенні промислового зразка та загального враження, яке справляють зазначені об'єкти.

Порівнювані об'єкти належать до виробів для споживання напоїв, зокрема соломинок для пиття, які можуть містити активні інгредієнти для зміни смаку або аромату рідини. Інформованим користувачем є особа, знайома з основними варіантами дизайну соломинок – прямими, вигнутими, виконаними з різних матеріалів, з текстурою чи додатковими функціями. Технічні знання такого користувача обмежені, проте він здатен оцінити зовнішні відмінності та практичні особливості виробів.

Оскільки соломинки є повсякденним товаром, інформований користувач має можливість безпосередньо порівнювати їх дизайн під час покупки або використання. Відповідно, для цілей цього аналізу інформованим користувачем є кінцевий споживач, який має певний досвід використання таких виробів, або професіонал, який займається їх закупівлею.

Апелянт зазначає, що ступінь свободи автора під час створення соломинки для пиття обмежений її технічною функцією, однак зберігається відносна свобода у виборі матеріалу, форми, фактури соломинки, а також форми і розташування наповнювача. Тому незначні відмінності між оспорюваним промисловим зразком та промисловим зразком за патентом № 24160 і зовнішнім виглядом винаходу за міжнародною заявкою РСТ/HU2012/000081 (міжнародна публікація WO2013/030607) недостатні для формування іншого загального враження у інформованого користувача. Отже, оспорюваний промисловий зразок не має індивідуального характеру.

В обґрунтування своїх доводів апелянтом надані такі документи:

витяг з офіційної бази даних СІС УКРНОІВІ щодо промислового зразка за свідоцтвом № 24160;

витяг з офіційної бази даних ВОІВ щодо винаходу за міжнародною заявкою WO2013/030607 з частковим перекладом українською мовою;

копія договору торгового представництва та дистрибуції № 1 від 02.11.2021, укладеного між Віте Сер Кфт. і ТОВ «ТОРГОВИЙ ДІМ «ВІТАТРЕЙД»;

витяг з офіційної бази даних СІС УКРНОІВІ щодо промислового зразка за свідоцтвом № 46039;

витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань щодо ТОВ «ТОРГОВИЙ ДІМ «ВІТАТРЕЙД».

З огляду на викладене, апелянт просить визнати права Чайки Ігоря Юрійовича на промисловий зразок «1. СОЛОМИНКА ДЛЯ ПИТТЯ ПРОХОЛОДНИХ НАПОЇВ» за свідоцтвом № 46039 недійсними повністю та зобов'язати УКРНОІВІ внести до Державного реєстру України промислових зразків відомості про визнання прав на промисловий зразок за свідоцтвом № 46039 недійсними повністю та здійснити публікацію про це в Бюлетені.

Власник свідоцтва (його представник) не подав відзив на апеляційну заяву та не з'явився на засідання колегії Апеляційної палати, хоча був належним чином повідомлений про розгляд справи. Це підтверджується наявними в матеріалах справи рекомендованими повідомленнями про вручення поштових відправлень, а саме: повідомлення про прийняття апеляційної заяви до розгляду вих. від 19.03.2025 № 1945/3202-01-2025; повідомлення про призначення засідання вих. від 17.09.2025 № 8636/3201-01-2025. Відповідно до рекомендованого повідомлення про вручення поштового відправлення, лист, направлений власнику свідоцтва, повернувся до УКРНОІВІ 08.10.2025 за закінченням терміну зберігання. Представнику власника свідоцтва зазначений лист був вручений 23.09.2025.

Враховуючи наведене, колегія Апеляційної палати розглядає апеляційну заяву за наявними матеріалами справи.

Пунктом 1 глави 5 розділу III Регламенту Апеляційної палати Національного органу інтелектуальної власності, затвердженого наказом Міністерства економіки України від 23.11.2023 № 17768 (далі – Регламент), встановлено, що розгляд апеляційної заяви по суті передбачає встановлення наявності підстав для визнання прав на промисловий зразок недійсними відповідно до статті 25¹ Закону № 3688-ХІІ та вирішення питання чинності прав на промисловий зразок на підставі наданих матеріалів.

Зауваження щодо застосування законодавства

Щодо законодавства, яке має застосовуватись під час встановлення відповідності оспорюваного промислового зразка критеріям охороноздатності, колегія Апеляційної палати зауважує таке.

16.08.2020 набрав чинності Закон України від 21.07.2020 № 815-ІХ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення охорони і захисту прав на торговельні марки і промислові зразки та боротьби з

патентними зловживаннями» (далі – Закон № 815-IX), яким внесено зміни до Закону № 3688-XII.

Зокрема, в частині, що стосується умов надання правової охорони, Законом № 815-IX внесено зміни до визначення промислового зразка та до положення, що встановлює вимоги до критерію «новизна», а також додано другий критерій охороноздатності промислового зразка – «індивідуальний характер».

Частинами першою та другою розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 815-IX встановлено:

нормативно-правові акти, прийняті до набрання чинності цим Законом, до приведення їх у відповідність із цим Законом діють у частині, що не суперечить цьому Закону;

експертиза заявок на промислові зразки, експертиза яких не завершена на день набрання чинності цим Законом, проводиться у порядку, встановленому цим Законом, при цьому відповідність промислових зразків за такими заявками умовам надання правової охорони визначається згідно із законодавством, що діяло на дату подання заявки.

У зв'язку з зазначеним та враховуючи те, що датою подання заявки на реєстрацію оспорюваного промислового зразка є 30.06.2023, колегія Апеляційної палати під час встановлення наявності підстав для визнання прав на нього недійсними керується Законом № 3688-XII із змінами, внесеними Законом № 815-IX, а також Правилами складання і подання заявки на промисловий зразок, які затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 18.02.2002 № 110 та Правилами розгляду заявки на промисловий зразок, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 18.03.2002 № 198 в частині, що не суперечить Закону № 3688-XII.

Відповідно до пунктів сьомого, восьмого та дев'ятого глави 5 розділу III Регламенту, колегія Апеляційної палати з метою з'ясування обставин, якими обґрунтовуються вимоги апелянта та які необхідно встановити для прийняття рішення, заслухала вступне слово апелянта, з'ясувала обставини, на які він посилався як на підставу своїх вимог і заперечень, та перевірила їх доказами, що містилися в апеляційній заяві (№ Вх-1658/2025 від 10.03.2025).

Після з'ясування апеляційних вимог та обставин справи колегією Апеляційної палати прийнято рішення провести перевірку наявності у справі доказів щодо відсутності в оспорюваного промислового зразка індивідуального характеру.

Відповідно до пункту 3 статті 6 Закону № 3688-XII зареєстрований промисловий зразок визнається таким, що має індивідуальний характер, якщо загальне враження, яке він справляє на інформованого користувача, відрізняється від загального враження, яке справляє на такого користувача будь-який інший промисловий зразок, доведений до загального відома до дати подання заявки до НОІВ або, якщо заявлено пріоритет, до дати її пріоритету.

Для оцінки індивідуального характеру береться до уваги ступінь свободи автора під час створення промислового зразка.

Доведення до загального відома

Необхідною умовою для застосування пункту 3 статті 6 Закону № 3688-ХІІ є доведення промислового зразка до загального відома.

Згідно з пунктом 4 статті 6 Закону № 3688-ХІІ зареєстрований промисловий зразок вважається доведеним до загального відома, якщо був опублікований у результаті здійснення державної реєстрації або з інших підстав, або був експонований на виставці, використаний у торгівлі або іншим чином оприлюднений, крім випадків, коли такі події не могли стати відомими під час звичайного провадження господарської діяльності у колах, що спеціалізуються у відповідній галузі і провадять свою діяльність на території України, до дати подання заявки до Установи або, якщо заявлено пріоритет, до дати пріоритету.

Апелянт надав відомості про промисловий зразок за патентом України № 24160, зображення якого опубліковано 10.01.2013 в Бюлетені в результаті здійснення державної реєстрації, і ця дата передреє дату подання заявки на оспорюваний промисловий зразок – 30.06.2023.

Отже, колегією Апеляційної палати встановлено наявність доказів щодо доведення до загального відома промислового зразка, на який посилається апелянт як на підставу для порівняння з метою визнання недійсними прав на оспорюваний промисловий зразок.

Встановлення інформованого користувача

Законодавством, яке було чинним на дату подання заявки на оспорюваний промисловий зразок, не визначено термін «інформований користувач».

У зв'язку з цим колегія Апеляційної палати зазначає таке.

Законом від 21.07.2020 № 815-ІХ Закон № 3688-ХІІ приведено у відповідність до Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода про асоціацію)¹.

Положення, якими визначаються критерії охороноздатності промислового зразка, передбачені Угодою про асоціацію, та аналогічні за змістом положенням статей 4 та 6 Директиви № 98/71/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 13.10.1998 про правову охорону промислових зразків (далі – Директива) і статей 5 та 7 Регламенту Ради (ЄС) № 6/2002 від 12.12.2001 про промислові зразки Співтовариства (далі – Регламент).

Отже, у Закон № 3688-ХІІ імплементовано положення Угоди про асоціацію, Директиви та Регламенту, і зміст відповідних норм зазначеного

¹ Офіційний вебпортал Верховної Ради України, Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення охорони і захисту прав на торговельні марки і промислові зразки та боротьби з патентним тролінгом» https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=67063

Закону викладений відповідно до Угоди про асоціацію та зазначених актів законодавства ЄС.

Положення Регламенту, зокрема термін «інформований користувач», пояснюються у Керівництві з експертизи щодо визнання промислових зразків недійсними Відомства ЄС з питань інтелектуальної власності (EUIPO Design guideline «Examination of design invalidity applications»²) (далі – Керівництво EUIPO).

Статтею 8 Конституції України встановлено, що в Україні визнається і діє принцип верховенства права.

УКРНОІВІ, як організація, яка виконує делеговані владні повноваження у сфері інтелектуальної власності, зобов'язаний керуватись принципом верховенства права та діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України. Одним із неодмінних елементів поняття «верховенство права» є правова визначеність.

Практика діяльності українських судових органів свідчить про те, що рішення європейських судових органів розглядаються як інформаційне джерело в контексті застосування окремих положень законодавства.

Наприклад, відповідно до постанови Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 19.12.2014 № 13 «Про застосування судами міжнародних договорів України при здійсненні правосуддя» у разі виникнення труднощів із застосуванням міжнародних договорів України суди при здійсненні правосуддя можуть використовувати акти та рішення міжнародних організацій, спеціалізованих органів, які мають повноваження щодо тлумачення відповідних міжнародних договорів або врегулювання спорів щодо тлумачення.

Вищий адміністративний суд України в інформаційному листі від 18.11.2014 № 1601/11/10/14-14 роз'яснив, що слід розрізняти рішення Європейського суду з прав людини як органу, юрисдикція якого поширюється на держави-члени Ради Європи, та рішення Європейського суду справедливості (далі – ЄСС), який діє лише у межах правової системи Європейського Союзу. Водночас, враховуючи європейський напрямок розвитку України та мету прийняття Закону України від 18.03.2004 № 1629-IV «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу», а також початок дії Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, правові позиції, сформульовані у рішеннях ЄСС, можуть враховуватися адміністративними судами як аргументація, міркування стосовно гармонійного тлумачення національного законодавства України згідно з усталеними стандартами правової системи Європейського Союзу, однак не як правова основа (джерело права) врегулювання відносин, стосовно яких виник спір.

² <https://guidelines.euipo.europa.eu/1934976/1786993/designs-guidelines/examination-of-design-invalidity-applications>

На можливість застосування правових позицій ЄСС вказував і Вищий господарський суд України. У постанові від 07.07.2015 по справі № 910/10444/14, переглядаючи рішення судів попередніх інстанцій, Вищий господарський суд України зазначив, що «суди вірно звернули увагу на принцип юридичної визначеності, описаний в рішенні ЄСС у справі *Yvonne van Duyn v. Home Office (Case 41/74 van Duyn v. Home Office)*».

З огляду на зазначене, у разі необхідності застосування норм законодавства України у сфері інтелектуальної власності, які імплементовані з актів ЄС, Апеляційна палата як колегіальний орган УКРНОІВІ може використовувати як інформаційне джерело акти ЄС (Директиви та Регламенти), а також акти Відомства ЄС з питань інтелектуальної власності.

У розділі 5.7.2.2 Керівництва EUIPO зазначається, що:

інформований користувач повинен бути визначений стосовно відповідного виробу, в який включено оспорюваний промисловий зразок або до якого він застосовується;

поняття «інформований користувач» стосується вигаданої особи, яка регулярно користується категоріями виробів, до яких включено оспорюваний промисловий зразок;

поняття «інформований користувач» знаходиться десь між поняттями «пересічний споживач», яке застосовується у питаннях торговельних марок, і де мається на увазі особа, яка не має жодних спеціальних знань, та галузевим експертом, який володіє знаннями для детальної технічної експертизи;

інформований користувач обізнаний з різними промисловими зразками, що існують у відповідному секторі, і володіє певним ступенем знань щодо особливостей, які ці зразки зазвичай включають;

якщо характер виробу, в якому застосовано порівнювані промислові зразки, дозволяє це зробити, загальне враження, яке вони справляють, оцінюється за умови, що інформований користувач може провести пряме порівняння між ними.

Оспорюваний промисловий зразок, є виробом, призначеним для споживання напоїв, а саме до соломинок для пиття з можливістю додавання активних інгредієнтів до рідини, що проходить через соломинку, зокрема до соломинок, які ароматизують або змінюють смак рідини, що проходить через соломинку, наприклад, надаючи молоку різні смаки (наприклад, какао, фруктів тощо).

Інформований користувач у цій галузі знає про різні дизайни соломинок, включаючи традиційні пластикові, паперові. Він знайомий із загальноприйнятими варіантами дизайну, наприклад прямими, вигнутими, з різною фактурою, додатковими функціями, зокрема він знайомий з соломинками, які змінюють смак або аромат рідини. Він розуміє загальні особливості різних конструкцій та їх вплив на користування. Це можуть бути кінцеві споживачі, які регулярно використовують соломинки, або професіонали, які закупають такі товари для розповсюдження серед кінцевих споживачів.

Оскільки соломинки є повсякденним споживчим товаром, інформований користувач може легко порівнювати різні дизайни безпосередньо, наприклад, при купівлі або використанні.

На думку апелянта інформованим користувачем для такого виду виробів є особа з досвідом їх використання або професіонал, який займається їх закупівлею.

В Керівництві EUIPO зазначено, що інформований користувач не є ні виробником, ні продавцем виробу, в який планується включити промисловий зразок, що розглядається. Однак, залежно від характеру виробу, в який включено зареєстрований промисловий зразок (наприклад, рекламні вироби), поняття інформованого користувача може включати професіонала, який купує такі вироби з метою розповсюдження їх серед кінцевих споживачів, або самих кінцевих споживачів. Внаслідок своєї зацікавленості у відповідних виробках обізнаний користувач, як правило, проявляє відносно високий ступінь уваги при їх використанні.

Колегія Апеляційної палати вважає, що інформованим користувачем для виробу, у якому втілено оспорюваний промисловий зразок, є особа, яка вживає напої з використанням соломинок для пиття, внаслідок чого вона знайома з різними типами соломинок для пиття, зокрема з різними соломинками, що містять ароматизатори для зміни смаку або аромату напою під час його споживання.

Такий користувач знайомий з основними варіантами дизайну соломинок – прямими, вигнутими, виготовленими з різних матеріалів, з текстурними елементами чи додатковими функціями. Хоча його технічні знання обмежені, він здатен оцінити загальні конструктивні особливості виробу, а також його зовнішній вигляд і практичні характеристики.

Відповідно до абзацу двадцять шостого статті 1 Закону № 3688-XII ступінь свободи автора – це обмеження можливостей автора щодо розробки рішення зовнішнього вигляду виробу певного призначення, пов'язані, зокрема, з функціональними особливостями виробу.

Стосовно свободи автора при створенні оспорюваного промислового зразка та обмежень, пов'язаних з функціональними особливостями виробу, апелянт зазначає, що «соломинка для пиття повинна забезпечувати протікання рідини через неї, що обумовлює необхідність наявності певної внутрішньої порожнини та відкритих кінців. Для включення активних інгредієнтів, наприклад гранул, необхідно передбачити секції, камери або перегородки для утримання цих речовин. Конструкція повинна забезпечувати контакт рідини з активними інгредієнтами, тобто мають бути забезпечені отвори для протікання рідини через активні інгредієнти. При цьому автор має свободу у створенні візуальної форми соломинки шляхом варіювання її матеріалу, форми та фактури, а також візуальної форми наповнювача, варіювання його розташування, форми гранул тощо».

В Керівництві EUIPO зазначається, що:

ступінь свободи автора при розробці промислового зразка визначається, серед іншого, обмеженнями, що накладаються технічною функцією виробу або його елемента, або законодавчими вимогами, що застосовуються до виробу, і такі обмеження приводять до стандартизації певних ознак, які, таким чином, будуть спільними для промислових зразків, що застосовуються до відповідного виробу;

чим більша свобода автора в розробці оспорюваного промислового зразка, тим менша ймовірність, що незначні відмінності між цими зразками будуть достатніми для того, щоб справити різне загальне враження на інформованого користувача. І навпаки, чим більше обмежується свобода автора в розробці промислового зразка, тим більша ймовірність того, що незначних відмінностей між оспорюваними зразками буде достатньо, щоб справити інше загальне враження на інформованого користувача.

Крім того, в Керівництві EUIPO зазначається, що ступінь свободи автора може бути різним щодо різних особливостей промислового зразка, і це необхідно враховувати, оцінюючи, якою мірою окремі особливості впливають на загальне враження від промислового зразка.

Колегія Апеляційної палати зазначає, що при створенні виробу, у якому застосовано оспорюваний промисловий зразок, свобода автора обмежена трубчастою формою виробу, наявністю наповнювача для ароматизації напою, наявністю перегородок на кінцях трубочки, які утримують гранули всередині, наявність отворів у перегородках, що дозволяють рідині проходити через перегородки. Водночас, незважаючи на обмеження, автор мав певну свободу у виборі фактури виробу, форми наповнювача, варіантів його розташування, форми та розміру гранул.

Стосовно форми отворів на перегородках, у засіданні апелянту було поставлено питання, чи можуть отвори мати іншу форму, наприклад круглу, на що апелянт повідомив, що форма може бути іншою.

У зв'язку з цим колегія Апеляційної палати зробила висновок, що, оскільки інша форма отворів не впливатиме на виконання виробом його функцій, автор мав свободу у виборі також форми отворів на перегородках соломинки.

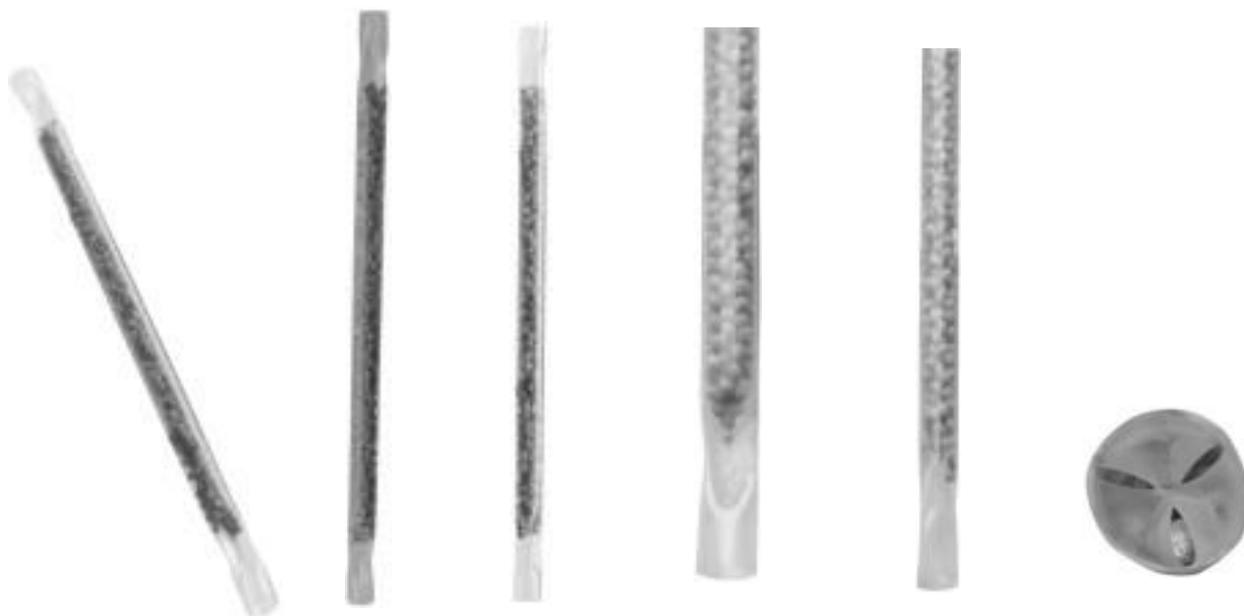
В цілому ступінь свободи автора визначений колегією Апеляційної палати як середній.

Загальне враження

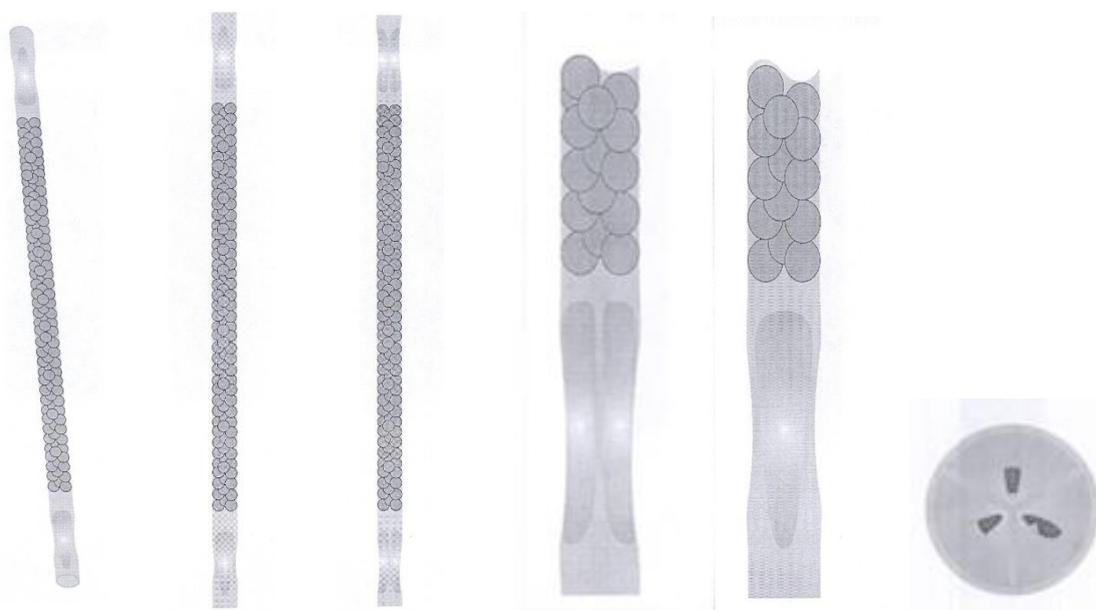
Колегія Апеляційної палати здійснила порівняння оспорюваного промислового зразка за свідоцтвом України № 46039 з промисловим зразком за патентом України № 24160.

Колегія Апеляційної палати дослідила надані апелянтом доводи в частині загального враження, яке справляють оспорюваний промисловий зразок та раніше зареєстрований промисловий зразок за патентом України № 24160.

Зображення оспорюваного промислового зразка

Зображення попереднього промислового зразка

В частині, що стосується загального враження, у Керівництві EUIPO зазначається, що при глобальному порівнянні не всім ознакам порівнюваних промислових зразків слід надавати однакову вагу, зокрема, у зв'язку з наступним:

1) інформований користувач використовує виріб, у якому втілено промисловий зразок, відповідно до мети, для якої цей продукт призначений. Тому відносна вага, яку слід надавати ознакам порівнюваних промислових зразків, може залежати від того, як цей виріб використовується. Зокрема, роль,

яку відіграють деякі ознаки, може бути менш важливою залежно від їхньої зниженої видимості під час використання виробу;

2) при оцінці загального враження, яке справляють два промислових зразки, поінформований користувач надаватиме мале значення ознакам, які є абсолютно банальними та поширеними для даного типу продукту, та зосереджуватиметься на ознаках, які є довільними або відрізняються від норми;

3) подібності, що стосуються спільних рис, присутніх у дизайні з функціональною метою або для стандартизації, матимуть лише незначне значення для загального враження, яке ці промислові зразки справляють на поінформованого користувача. Крім того, чим більше обмежена свобода дизайнера у розробці оспорюваного дизайну, тим більша ймовірність того, що незначні відмінності між промисловими зразками будуть достатніми для того, щоб справити різне загальне враження на поінформованого користувача.

У Керівництві EUIPO вказано також, що більше значення в принципі надаватиметься ознакам, за допомогою яких дизайнер скористався своєю свободою під час розробки дизайну, за умови, що такі ознаки здатні привернути увагу обізнаного користувача, наприклад, завдяки своєму розміру чи розташуванню.

Оспорюваний промисловий зразок являє собою прозору подовжену порожнисту соломинку для пиття зі звуженими ділянками, розташованими ближче до обох кінцівок трубочки. Центральна частина порожнини трубочки заповнена наповнювачем у вигляді сферичних гранул. На обох кінцях трубочки розташовані перегородки з декількома пелюсткоподібними отворами. Перегородки утримують гранули всередині трубочки, а наявність отворів забезпечує проходження рідини.

За результатами порівняння колегія Апеляційної палати зазначає, що переважна більшість ознак у порівнюваних промислових зразках збігається. Однаковими у порівнюваних промислових зразках є такі ознаки:

склад та взаємне розташування композиційних елементів (трубочка, розташованій всередині наповнювач, перегородки на кінцях трубочки);

форма – трубочка пряма, зі звуженими ділянками ближче до обох кінців трубочки, гладка зовнішня поверхня;

наявні перегородки на кінцях трубочки та пелюсткоподібні отвори на перегородках;

трубочка прозора;

виконання наповнювача у вигляді сферичних гранул (кульок), розташованих всередині трубочки, добре видимих крізь прозорі стінки трубочок.

Колегія Апеляційної палати відзначає, що в частині, де автор оспорюваного промислового зразка мав найбільшу свободу, він її майже не використовував. Наповнювачі у порівнюваних промислових зразках виконані у формі сферичних гранул, отвори на кінцях трубочок, які забезпечують проходження рідини через гранули та одночасно утримують їх усередині, мають однакову, пелюсткоподібну, форму. Вище, під час аналізу ступеня

свободи автора, колегія звернула увагу на те, що у виборі форми отворів на перегородках соломинки автор мав достатню свободу.

Єдина відмінність між порівнюваними зразками полягає у розмірі отворів на кінцях трубочок. На переконання колегії Апеляційної палати, навіть зважаючи на невисокий ступінь свободи автора, зазначена різниця є недостатньою для того, щоб оспорюваний промисловий зразок справив на інформованого користувача інше загальне враження, ніж раніше зареєстрований промисловий зразок за патентом України № 24160. Окрім цього, вага ознаки «отвори у перегородках трубочки» при порівнянні є відносно низькою у зв'язку з тим, що при використанні трубочки видимість цих отворів знижена порівняно з такими ознаками, як сама трубочка та наповнювач.

На підставі викладеного колегією Апеляційної палати зроблено висновок, що оспорюваний промисловий зразок не відповідає критерію охороноздатності «індивідуальний характер».

Оскільки, зважаючи на зазначене вище, апеляційна заява підлягає задоволенню, немає необхідності розглядати іншу підставу (відповідність критерію «новизна»), зазначену в апеляційній заяві, а також інший об'єкт, на який посилається апелянт.

За результатами розгляду апеляційної заяви, на підставі Закону України «Про охорону прав на промислові зразки», керуючись Регламентом Апеляційної палати Національного органу інтелектуальної власності, затвердженим наказом Міністерства економіки України від 23.11.2023 № 17768, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 04.01.2024 за № 21/41366, колегія Апеляційної палати

в и р і ш и л а :

1. Апеляційну заяву ВітеСер Кфт. (НУ) задовольнити повністю.
2. Визнати права на промисловий зразок «1. СОЛОМИНКА ДЛЯ ПИТТТЯ» за свідоцтвом України № 46039, власником якого є Чайка Ігор Юрійович, недійсними повністю.
3. Внести до Державного реєстру України промислових зразків відомості щодо визнання прав на промисловий зразок «1. СОЛОМИНКА ДЛЯ ПИТТТЯ» за свідоцтвом України № 46039, власником якого є Чайка Ігор Юрійович, недійсними від дати державної реєстрації промислового зразка, а саме з 29.11.2023.
4. Здійснити в офіційному електронному бюлетені «Промислова власність» публікацію відомостей щодо визнання прав на промисловий зразок «1. СОЛОМИНКА ДЛЯ ПИТТТЯ» за свідоцтвом України № 46039, власником якого є Чайка Ігор Юрійович, недійсними від дати державної реєстрації промислового зразка, а саме з 29.11.2023.

Рішення Апеляційної палати набирає чинності з дати його затвердження наказом Державної організації «Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій» та може бути оскаржено в судовому порядку протягом двох місяців від дати його одержання.

Головуючий колегії
Члени колегії

Д. О. Павлов
Л. І. Тумко
В. Б. Фінагіна

44673629 - УКРНОІВІ
№Ріш-АП/18-26 від 18.02.2026
КЕП (Підписання проєкту):
Павлов Д. О. 18.02.2026 15:21
13561708000000000000
00000000000000000001

44673629 - УКРНОІВІ
№Ріш-АП/18-26 від 18.02.2026
КЕП (Підписання проєкту):
Тумко Л. І. 18.02.2026 15:09
3FAA9288358EC0030400
00003DFC3800F222E400

44673629 - УКРНОІВІ
№Ріш-АП/18-26 від 18.02.2026
КЕП (Підписання проєкту):
Фінагіна В. Б. 18.02.2026 12:26
3FAA9288358EC0030400
0000A7A43A00F09ADD00